

મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા સંકુલ
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ - 380 009

બી. એ.

ગુજરાતી : સત્ર - 1
અભ્યાસક્રમ : જૂન 2023થી અમલમાં

ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્ય વિભાગ
ભાષાઓ અને સાહિત્ય વિદ્યાશાખા
મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા સંકુલ
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ - 380 009

Gujarati Syllabus : Semester – 1 NEP 2020 June 2023

સત્ર-1				
પ્રશ્નપત્ર નંબર	પ્રશ્નપત્ર	કુલ ગુણ	કેડિટ	સમય
MJRGUJ : 101	ગુજરાતી સાહિત્યની વિભાવના	100	4	60
MJRGUJ : 201	મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચય	100	4	60
GEGUJ : 101	સાહિત્ય અને સમાજ	75	3	45
GEGUJ : 201	સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ	75	3	45
AECGUJ : 101	વ્યવહારભાષા ગુજરાતી	50	2	30
SECGUJ : 101	સર્જનાત્મક લેખન	75	3	45
SECGUJ : 201	નાટ્યકળા	75	3	45

પરીક્ષાપદ્ધતિનું માળખું

1. આંતરિક પરીક્ષાપદ્ધતિ

ગુણભાર : 40 ગુણ

ક. સતત મૂલ્યાંકનનું માળખું

ગુણભાર : 20 ગુણ

ક્રમ	વિગત	ગુણ
1	સ્વાધ્યાય	10
2	પરિસંવાદ	10
કુલ ગુણ		20

ખ. આંતરિક પરીક્ષાનું માળખું

ગુણભાર : 20 ગુણ

લેખિત પરીક્ષા : ૨૦ ગુણની બે કસોટી લેવી. બેમાંથી જે કસોટીમાં વધારે ગુણ હોય તે માન્ય ગણવા.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું :

પ્રશ્નો	વિગત	ગુણ
પ્રશ્ન-1	એકના અથવામાં એક પ્રશ્ન	10
પ્રશ્ન-2	એકના અથવામાં એક ટૂંકનોંધ	05
પ્રશ્ન-3	પાંચ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	05
કુલ ગુણ		20

ગ. પરીક્ષાનો સમય : એક કલાક

2. બાહ્ય પરીક્ષાપદ્ધતિ

ગુણભાર : 60 ગુણ

ક. પ્રશ્નપત્રનું માળખું :

પ્રશ્નો	વિગત	ગુણ
પ્રશ્ન-1	એકના અથવામાં એક પ્રશ્ન	16
પ્રશ્ન-2	એકના અથવામાં એક પ્રશ્ન	16
પ્રશ્ન-3	ટૂંકનોંધ : ચારમાંથી કોઈપણ બે	16
પ્રશ્ન-4	બાર હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	12
કુલ ગુણ		60

ખ. પરીક્ષાનો સમય : અઢી કલાક

Department of Gujarati Language and Literature

Faculty of Languages & Literature

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad

B. A. Gujarati Semester - 1

MJRGUJ101 પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યની વિભાવના (Concept of Gujarati Literature)

શૈક્ષણિક હેતુઓ :

1. વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્ય પદાર્થનો, સાહિત્યનાં સત્ત્વ-તત્ત્વનો પરિચય થાય.
2. વિદ્યાર્થીઓમાં સાહિત્યની સમજ વિકસે અને સાહિત્ય પ્રત્યે અભિમુખ થાય.
3. વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન યુગ અને અર્વાચીન યુગનો પરિચય થાય.
4. વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યના ગદ્ય અને પદ્યના વિવિધ પાસાંઓનો પરિચય થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	કેડીટ	ગુણ	ભારણ/સમય
1	સાહિત્યની વિભાવના 1. સાહિત્યની વ્યાખ્યાઓ 2. સાહિત્યનાં લક્ષણો.	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. સાહિત્ય વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય	1	25	15
2	પદ્ય અને ગદ્યની વિભાવના 1. પદ્યની વિભાવના 2. ગદ્યની વિભાવના 3. ગદ્ય અને પદ્ય વચ્ચે ભેદ	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. ગદ્ય અને પદ્ય સાહિત્ય વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય	1	25	15
3	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય: યુગ પરિચય 1. જૈનયુગ 2. નરસિંહ યુગ 3. પ્રેમાનંદ યુગ	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. મધ્યકાલીન સાહિત્ય વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય	1	25	15
4	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય: યુગ પરિચય 1. સુધારક યુગ અને પંડિત યુગ 2. ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગ 3. આધુનિક યુગ અને અનુઆધુનિક યુગ	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. અર્વાચીન સાહિત્ય વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય	1	25	15
			4	100	60

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

1. વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્ય પદાર્થનો, સાહિત્યનાં સત્ત્વ-તત્ત્વનો પરિચય કરાવવો.
2. વિદ્યાર્થીઓમાં સાહિત્યની સમજ વિકસે અને સાહિત્ય પ્રત્યે અભિમુખ થાય તેવા પ્રયત્નો કરવા.
3. વિદ્યાર્થીઓમાં ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન યુગ અને અર્વાચીન યુગના મહત્વના સ્થિત્યંતરો વિશેની સમજ કેળવાશે.

4. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના ગદ્ય અને પદ્યના વિવિધ પાસાંઓનો પરિચય કરશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

1. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – સં. ઉમાશંકર જોશી તથા અન્ય (ભાગ: ૧ -૪)
2. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ – સં. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા અને અન્ય (ભાગ: ૧ -૩)
3. કળા, સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ
4. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ(મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ
5. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
6. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૧, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૧ – સં. રમણ સોની
7. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૨, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૪ – સં. રમણ સોની
8. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૩, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૪ – સં. રમણ સોની
9. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૪, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૫ – સં. રમણ સોની
10. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૫, પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૦૫ – સં. રમણ સોની
11. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૬, પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૦૬ – સં. રમણ સોની

Department of Gujarati Language and Literature

Faculty of Languages & Literature

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad

B. A. Gujarati Semester - 2

MJRGUJ 201 પ્રશ્નપત્ર : મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન ગુજરાતીનો પરિચય

(Introduction of Medieval and Mordan Gujarati Literature)

શૈક્ષણિક હેતુઓ :

1. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ કરશે.
2. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્ય સર્જકોનો અભ્યાસ કરશે.
3. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના અર્વાચીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ કરશે.
4. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના અર્વાચીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્ય સર્જકોનો અભ્યાસ કરશે.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	ક્રેડીટ	ગુણ	ભારણ/સમય
1	મધ્યકાળના સાહિત્ય સ્વરૂપો 1. ફાગુ : સ્વરૂપ અને વિકાસ 2. પ્રબંધ : સ્વરૂપ અને વિકાસ 3. પદ્યવાર્તા : સ્વરૂપ અને વિકાસ	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. સાહિત્ય વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય	1	25	15
2	મધ્યકાળના સાહિત્યકારો 1. ભાલણ : જીવન-કવન અને ઘડતર પરિબળો 2. અખો : જીવન-કવન અને ઘડતર પરિબળો 3. દયારામ : જીવન-કવન અને ઘડતર પરિબળો	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય સાહિત્યકાર વિશેની દસ્તાવેજી ફિલ્મ	1	25	15
3	અર્વાચીન યુગના સાહિત્ય સ્વરૂપો 1. નિબંધ : સ્વરૂપ અને વિકાસ 2. નવલકથા : સ્વરૂપ અને વિકાસ 3. ટૂંકી વાર્તા : સ્વરૂપ અને વિકાસ	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય	1	25	15
4	અર્વાચીન યુગના સાહિત્યકારો 1. ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી : જીવન-કવન અને ઘડતર પરિબળો 2. સુંદરમ્ : જીવન-કવન અને ઘડતર પરિબળો 3. સુરેશ જોષી : જીવન-કવન અને ઘડતર પરિબળો	વર્ગકાર્ય પી.પી.ટી. ગદ્ય અને પદ્ય સાહિત્ય વિશેના સંદર્ભ પુસ્તકો સ્વાધ્યાય સાહિત્યકાર વિશેની દસ્તાવેજી ફિલ્મ	1	25	15

			4	100	60
--	--	--	---	-----	----

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

૧. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ કરીને સમજણ કેળવશે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના મધ્યકાલીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્ય સર્જકોનો અભ્યાસ કરીને સમજણ કેળવશે.
૩. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના અર્વાચીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ કરીને સમજણ કેળવશે.
૪. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના અર્વાચીન યુગના મહત્ત્વના સાહિત્ય સર્જકોનો અભ્યાસ કરીને સમજણ કેળવશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

1. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – સં. ઉમાશંકર જોશી તથા અન્ય (ભાગ: ૧ -૪)
2. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ – સં. ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા અને અન્ય (ભાગ: ૧ -૩)
3. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ(મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ
4. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
5. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૧, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૧ – સં. રમણ સોની
6. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૨, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૪ – સં. રમણ સોની
7. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૩, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૪ – સં. રમણ સોની
8. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૪, બીજી આવૃત્તિ : ૨૦૦૫ – સં. રમણ સોની
9. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૫, પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૦૫ – સં. રમણ સોની
10. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૬, પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૦૬ – સં. રમણ સોની
11. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
12. સ્વરૂપસંન્નિધાન - સુમન શાહ
13. ગોવર્ધનરામ: એક અધ્યયન - રમણલાલ જોશી
14. સુરેશ જોષીથી સુરેશ જોષી - સુમન શાહ
15. સુરેશ જોષી - ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

Department of Gujarati Language and Literature

Faculty of Languages & Literature

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad

B. A. Gujarati Semester - 1

Multidisciplinary

GEGUJ 101 પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને સમાજ (Literature and Society)

શૈક્ષણિક હેતુઓ :

- (1) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજનો પરિચય મેળવે.
- (2) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજ વચ્ચેના સંબંધની સમજ કેળવે.
- (3) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજ અભ્યાસ દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે.
- (4) વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સાહિત્ય કૃતિઓ દ્વારા સમાજનો પરિચય મેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	કેડીટ	ગુણ	ભારણ/સમય
1	સાહિત્ય અને સમાજ 1. સમાજની વિભાવના 2. સાહિત્ય અને સમાજ વચ્ચેનો સંબંધ	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. PPT - સમાજ વિશે	1	25	25% 15 કલાક
2	મેરિયા શ્રેસ મિત્સુકા કૃત 'ગિરાસમાં એક ડુંગરી' માં સમાજદર્શન	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. PPT - કૃતિલક્ષી	1	25	25% 15 કલાક
3	પન્નાલાલ પટેલની નવલકથા 'વળામણાં' માં સમાજદર્શન	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. PPT - કૃતિલક્ષી	1	25	25% 15 કલાક
			3	75	45

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- (1) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજનો પરિચય મેળવશે.
- (2) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજ વચ્ચેના સંબંધની સમજ કેળવશે.
- (3) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજના અભ્યાસ દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવશે.
- (4) વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સાહિત્ય કૃતિઓ દ્વારા સમાજનો પરિચય મેળવશે.

સંદર્ભસાહિત્ય :

1. સાહિત્ય અને સમાજ - ડૉ. વિદ્યુત જોશી
2. કલાનું સમાજશાસ્ત્ર સંપાદક - અક્ષરકુમાર દેસાઈ અને નીરા દેસાઈ
3. ગિરાસમાં એક ડુંગરી - મેરિયા શ્રેસ મિત્સુકા
4. રેખાંકિત- ભરત મહેતા
5. અને સાહિત્ય - સં. યશવંત ત્રિવેદી
6. વળામણાં - પન્નાલાલ પટેલ

Department of Gujarati Language and Literature

Faculty of Languages & Literature

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad

B. A. Gujarati Semester - 2

Multidisciplinary

GEGUJ 201 પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ (Literature and Journalism)

શૈક્ષણિક હેતુઓ :

- (1) વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો પરિચય થાય.
- (2) વિદ્યાર્થીઓ સામયિકના સાહિત્યિક લેખોનું ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવે.
- (3) વિદ્યાર્થીઓને સામયિકના સાહિત્યિક લેખનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસનો પરિચય થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	ક્રેડીટ	ગુણ	ભારણ/સમય
1	ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ 1. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ સંજ્ઞા , અર્થ અને સ્વરૂપ 2. પત્રકારત્વ અને સાહિત્ય વચ્ચેનો આંતરસંબંધ	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ	1	25	25% 15 કલાક
2	ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો ઉદ્ભવ 1. ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકનો વિકાસ મુખ્ય મુખ્ય સામયિકોના આધારે	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ	1	25	25% 15 કલાક
3	ગુજરાતી સામયિકોનો પરિચય 1. બુદ્ધિપ્રકાશ 2. કુમાર 3. પરબ 4. વિદ્યાપીઠ 5. શબ્દસૃષ્ટિ 6. લોકગુર્જરી	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ	1	25	25% 15 કલાક
			3	75	45

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- (1) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો પરિચય થશે.
- (2) વિદ્યાર્થીઓ સામયિકના સાહિત્યિક લેખોનું ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવશે.
- (3) વિદ્યાર્થીઓને સામયિકના સાહિત્યિક લેખનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસનો પરિચય થશે.

સંદર્ભસાહિત્ય :

1. ગુજરાતી દૈનિકપત્રો તાસીર અને તસ્વીર - દિનેશ દેસાઈ
2. પત્રકારત્વ દિશા અને દશા - વિષ્ણુ પંડ્યા
3. પત્રકારત્વ સિદ્ધાંત અને અધ્યયન - ચંદ્રકાંત મહેતા
4. સમૂહમાધ્યમો - યાસીન દલાલ

5. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - પ્રીતિ શાહ
6. પ્રસ્તુત - પ્રવીણ દરજી
7. વિનિયોગ - રમણલાલ જોશી
8. કૌમુદીદર્શન - વિજયરાય ક. વૈદ્ય
9. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - સં. હસિત મહેતા
10. સંવિવાદનાં તેજવલયો - કિશોર વ્યાસ
11. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - કુમારપાળ દેસાઈ
12. જોથી જાગીર - યાસીન દલાલ

Department of Gujarati Language and Literature

Faculty of Languages & Literature

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad

B. A. Gujarati Semester - 1

Ability Enhancement course

AECGUJ 101 પ્રશ્નપત્ર : વ્યવહારભાષા ગુજરાતી (Functional Gujarati Language)

શૈક્ષણિક હેતુઓ :

1. વિદ્યાર્થીઓ ભાષાના વિવિધ કોશલ્યો શ્રવણ-કથન-વાચન-લેખનની સમજ કેળવે.
2. વિદ્યાર્થીઓ જોડણી વિશે જાણે, નિયમોથી પરિચિત થશે.
3. વિદ્યાર્થીઓ વિરામચિહ્નોની સમજ કેળવી તેનો ઉપયોગ કરતા શીખે.
- 3=4. વિદ્યાર્થીઓ નિબંધ, અરજી, પત્ર, અહેવાલ લેખન કરતા શીખે.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	ક્રેડિટ	ગુણ	ભારણ/સમય
1	ભાષાકૌશલ્ય : 1. શ્રવણ-કથન-વાચન-લેખન: સામાન્ય સમજ 2. ગુજરાતી ભાષાની જોડણી: નિયમો 3. ગુજરાતીમાં વિરામચિહ્નો	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. જોડણી, શ્રવણ-કથન-વાચન-લેખન વિશે જુદાજુદા વક્તાઓનાં વ્યાખ્યાન (ઓડિયો અને વિડિયો) 3. PPT - જોડણી વિશે	1	25	25% 15 કલાક
2	1. નિબંધલેખન 2. અરજીલેખન 3. પત્રલેખન 4. અહેવાલલેખન	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. લેખન વિશે જુદાજુદા વક્તાઓનાં વ્યાખ્યાન (ઓડિયો અને વિડિયો) 3. PPT - લેખન વિશે	1	25	25% 15 કલાક
			2	50	30

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

1. વિદ્યાર્થીઓ ભાષાનાં વિવિધ કોશલ્યો શ્રવણ-કથન-વાચન-લેખનની સમજ કેળવશે.
2. વિદ્યાર્થીઓ જોડણી વિશે જાણે નિયમોથી પરિચિત થાય.
3. વિદ્યાર્થીઓ વિરામચિહ્નોની સમજ કેળવી તેનો ઉપયોગ કરશે.
4. વિદ્યાર્થીઓ નિબંધ, અરજી, પત્ર, અહેવાલ લેખન કરતા શીખશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

1. સાર્થ ગૂજરાતી જોડણીકોશ - ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ
2. ગુજરાતીમાં વિરામચિહ્નો - મોહનભાઈ પટેલ, ચંદ્રકાન્ત શેઠ
3. ભાષાસજ્જતા અને લેખનકૌશલ્ય - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
4. ભાષાવિવેક - ભાષાનિયામકની કચેરી, ગાંધીનગર
5. અપઠિત: લેખન કૌશલ્ય અને પરિશીલન - નીતિન વડગામા

Department of Gujarati Language and Literature

Faculty of Languages & Literature

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad

B. A. Gujarati Semester - 1

Skill Enhancement Course

SECGUJ101 પ્રશ્નપત્ર : સર્જનાત્મક લેખન (Creative Writing)

શૈક્ષણિક હેતુઓ :

1. વિદ્યાર્થીઓ સર્જનનું મહત્ત્વ સમજે.
2. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સર્જનાત્મક સ્વરૂપોનો પરિચય કેળવે.
3. વિદ્યાર્થીઓ સર્જનપ્રક્રિયા સમજવાનો અને સર્જન કરવાનો પ્રયત્ન કરે.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	ક્રેડીટ	ગુણ	ભારણ/સમય
1	સર્જન -પ્રક્રિયા-અભિવ્યક્તિ 1. સર્જન એટલે શું ? 2. સર્જનપ્રક્રિયા 3. સર્જનાત્મક અભિવ્યક્તિ	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. PPT - સર્જનાત્મક અભિવ્યક્તિ વિશે	1	25	25% 15 કલાક
2	સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનો પરિચય 1. અલંકાર 2. છંદ 3. કલ્પન 4. પ્રતીક 5. પુરાકલ્પન	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. છંદ અને અલંકાર વિશેની ઓડિયો-વિડિયો	1	25	25% 15 કલાક
3	સાહિત્યસ્વરૂપ પરિચય-લેખન 1. પદ્ય અને ગદ્ય ના સાહિત્યસ્વરૂપોનો સામાન્ય પરિચય 2. વાર્તા લેખન 3. કાવ્યલેખન	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. વાર્તાકારો અને કવિઓની કેફિયત (ઓડિયો અને વિડિયો)	1	25	25% 15 કલાક
			3	75	45

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

1. વિદ્યાર્થીઓ સર્જનનું મહત્ત્વ સમજશે.
2. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સર્જનાત્મક સ્વરૂપોનો પરિચય કેળવશે.
3. વિદ્યાર્થીઓ સર્જનપ્રક્રિયા સમજવાનો અને સર્જન કરવાનો પ્રયત્ન કરશે.

સંદર્ભસાહિત્ય :

1. સર્જકની આંતરકથા - સં. ઉમાશંકર જોશી
2. નારીચેતના અને સર્જનપ્રક્રિયા (કેફિયત) - સં. ઉષા ઉપાધ્યાય

3. તાણાવાણા - હેમંત ધોરડા
4. છંદ સમજ, ગઝલ સહજ - નઝર ગફૂરી
5. અંતઃશ્રુતિ - લાભશંકર પુરોહિત
6. કવિતા એટલે કવિતા - સુરેશ દલાલ
7. સત્તર સાહિત્યસ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
8. ગઝલ : રૂપ અને રંગ - રઈશ મનિયાર
9. ગઝલનું છંદોવિધાન - રઈશ મનિયાર
10. છીપનો ચહેરો ગઝલ - સં. અમૃત ઘાયલ અને મકરંદ દવે
11. કવિતાની સમજ - હેમંત દેસાઈ
12. ગીત : સ્વરૂપ અને વિકાસ - પથિક પરમાર
13. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા - સં. જયંત કોઠારી
14. સ્વરૂપસંલ્લિધાન - સુમન શાહ
15. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી અને નટુભાઈ રાજપરા
16. ગુજરાતી ગઝલ સ્વરૂપ અને છંદવિચાર - ધ્વનિલ પારેખ
17. ગદ્યકાવ્ય - ધીરૂ પરીખ
18. ચાલો, વાર્તા લખીએ - રવીન્દ્ર પારેખ

Department of Gujarati Language and Literature

Faculty of Languages & Literature

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad

B. A. Gujarati Semester - 1

Skill Enhancement Course

SECGUJ 102 પ્રશ્નપત્ર : નાટ્યકળા (Dramatics)

શૈક્ષણિક હેતુઓ :

1. વિદ્યાર્થીઓ નાટ્યકળાનું મહત્ત્વ સમજે.
2. વિદ્યાર્થીઓ નાટક સ્વરૂપનો પરિચય કેળવે.
3. રંગભૂમિનાં વિવિધ પાસાંનો અભ્યાસ કરે.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	કેડીટ	ગુણ	ભારણ/સમય
1	સાહિત્યસ્વરૂપ - નાટક : 1. નાટક : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ 2. ગુજરાતીમાં નાટકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. PPT - નાટકના પ્રકારના સંદર્ભમાં 3. જુદાજુદા પ્રકારના નાટકના વીડિયો	1	25	25% 15 કલાક
2	નાટ્યલેખન 1. નાટ્યલેખન - સમજ 2. નાટકમાં સંવાદ અને અભિવ્યક્તિ-સમજ	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. PPT નાટ્યલેખનની સમજ	1	25	25% 15 કલાક
3	નાટ્યમંચન 1. નાટ્યમંચન - સમજ 2. અભિનયકળા અને મંચનપ્રયુક્તિઓ 3. દિગ્દર્શન	1. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન 2. જુદીજુદી અભિનયકળા અને મંચનપ્રયુક્તિઓના વીડિયો	1	25	25% 15 કલાક

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

1. વિદ્યાર્થીઓ નાટ્યકળાનું મહત્ત્વ સમજશે.
2. વિદ્યાર્થીઓ નાટક સ્વરૂપનો પરિચય કેળવશે.
3. વિદ્યાર્થીઓને રંગભૂમિનાં વિવિધ પાસાંનો ખ્યાલ આવશે.

સંદર્ભસાહિત્ય :

1. ગુજરાતી થિયેટરનો ઇતિહાસ - હસમુખ બારાડી
2. નાટ્યકળા - ધીરુભાઈ ઠાકર
3. કિસે કહતે હૈ નાટ્યકળા ? - શમ્ભુ મિત્ર
4. અભિનયપ્રશિક્ષણ - જનક દવે
5. ગુજરાતી નાટક - સતીશ વ્યાસ

6. ગુજરાતી નાટક : પ્રત અને પ્રયોગ - મહેશ ચંપકલાલ
7. અભિનયકળા - જશવંત ઠાકર અને હસમુખ બારાડી
8. રંગતંત્ર - યશવંત કેળકર
9. પશ્ચિમનાં નાટ્યસ્વરૂપો - નંદકુમાર પાઠક